

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2631
Tarih: 12.08.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Gezi Direnişi sürecinde gerçekleşen ölümlerde, yaralanmalarda ve hak kayıplarında rol ve sorumlulukları olanların açığa çıkartılması ve kamuoyunun aydınlatılması amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

İdris BALUKEN

HDP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

İstanbul Taksim Meydanı'nda Gezi Parkı'na yapılacak topçu kışlasına itirazla başlayan Gezi Direnişi 28 Mayıs 2013 günü iş makinelerin durdurulması ve parkta başlayan nöbetle birlikte günlerce sürecek ve tüm Türkiye'ye yayılacak "Gezi Direnişi" başlamıştır. Eylemler İstanbul'da başlayıp İzmir, Ankara, Rize, Antalya, Adana, Muğla, Eskişehir olmak üzere Türkiye'nin 81 ilinde yüzbinlerce kişiyle eylemler devam etmiştir. Parkta direnişe geçen gençlerin talebi olan Topçu Kışlası'nın iptal edilmesi Hükümet tarafından 'Ne yaparsanız yapın, biz kararı verdik, verdiğimiz gibi bunu yapacağız" sözleri ve dönemin İstanbul Valisi'nin müzakereye ve dinlemeye açık olmayan tutumu sonucu giderek polis şiddetinin yükseldiği bir duruma evrilmiştir. Taksim'deki son yeşil alanı korumak için başlayan eylemler, öncesindeki Hükümetin başta kadınlar olmak üzere gençlerin ve farklı kimliklerin yaşam şekillerine müdahale eden üstenci politikalara büyük bir itiraza dönüşmüştür. Devletin demokratik eylemleri ağır bir şiddet ve bastırmasıyla direniş büyümüştür.

Gezi Direnişi süresince ve sonrasındaki Gezi eylemlerinde Mehmet Ayvalıtaş, Abdullah Cömert, Ethem Sarısülük, Mustafa Sarı, İrfan Tuna, Selim Önder, Zeynep Eryaşar, Medeni Yıldırım, Ali İsmail Korkmaz, Ahmet Atakan, Serdar Kadakal ve Berkin Elvan yaşamını yitirmiştir. Eylemlerde Türk Tabipler Birliği'nin raporuna göre 8.000 kişi yaralanmıştır. Baroların ulaşabildiği bilgilere göre 4,900 kişi gözaltına alınmıştır. Eylemler süresince barışçıl gösteriler polis şiddeti ve müdahalesi ile bastırılmıştır. Eylemlere katılan farklı siyasi görüşlerden, kimliklerden gelen kişiler, kadınlar polis şiddetine karşı bir mücadele yürütmüştür ve ölümlere yol açan müdahalelere barikatlar kurarak kendilerini koruyabilmişlerdir. Ancak eylemler sonrasında polis tarafından öldürüldüğü görüntülerle ispat edilen durumlarda bile ciddi

bir soruşturma yürütülmemiştir aksine bir cezasızlık politikası yürütülmüştür. Yaşanan tüm bu gelişmelerde, ortaya çıkan olumsuz tabloda AKP hükümeti kadar dönemin İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu'nun da rolü olduğu bilinmektedir.

Gezi Direnişi sürecinde İstanbul Valisi olan Hüseyin Avni Mutlu, 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası başlatılan operasyonlar kapsamında gözaltına alınıp tutuklanmıştır. Yaptığı açıklama ve uygulamalar ile polis şiddetini yükselten Mutlu Gezi Direnişi sonrası ortaya çıkan ağır tablonun en önde gelen sorumlularından biridir. Yine Emniyet kurumu içinde tutuklanan polisler ve paralel devlet ile ilişkisinden dolayı tutuklanan Mutlu'nun bu uygulamalarına AKP Hükümetinin sahip çıktığı, onunla ortak hareket ettiği ve hatta bu uygulamaları yönettiği o dönem başta Erdoğan olmak üzere hükümet sözcülerinin yaptıkları açıklamalardan açıkça anlaşılmaktadır. Mutlu'nun talimatıyla uygulamaya geçen polis şiddetine yönelik Erdoğan "polisimiz kahramanlık destanı yazdı" sözleri ile arka çıkmıştır.

Darbe girişiminden bir kaç gün sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Kısıklı'da halka yaptığı konuşma sırasında "Taksim'deki kışla inşallah isteseler de istemeseler de tarihine uygun olarak o da yapılacak. Orada bir tarih müzesi yapacağız, bir şehir müzesi yapacağız. Bitmez, şu andaki Atatürk Kültür Merkezinin olduğu yere, yanındaki boşluk, arkasındaki boşluk tamamıyla orası yıkılacak ve Türkiye'nin ilk opera binasını da inşallah oraya yapacağız." ifadelerini kullanarak "Topçu Kışla" projesini gündeme getirmesi oldukça düşündürücü olmakla birlikte darbeci diye gözaltına alınan dönemin idari ve mülki amirlerinin tavrına paraleldir.

Darbe sonrası iktidar kanadından yapılan açıklamalarda Gezi Direnişinin paralel devlet yapılanması ile ilişkilendirilerek bağlamından koparılmaya çalışıldığı da izlenmektedir. Gezi Direnişi insanların doğrudan yaşam alanlarını ilgilendiren kararların merkezi bir şekilde alınarak dayatılmasına karşı büyük bir direnişti. Dolayısıyla sorunlu olan insanların kendilerini ifade ediş biçimleri değil Gezi Direnişi esnasında ve sonrasında yaşanan polis şiddeti, tahammülsüz siyasi yaklaşımlar ve yürütülen ciddiyelessiz soruşturmalarıdır.

Gezi sürecinde yaşanan olayların siyasi iktidar ile birlikte sorumlusu olan paralel devlet yapılanmasının darbe girişimi sonrası tutuklanmış olması Türkiye tarihinde bir kırılma yaratan Gezi Direnişinde yaşanan olayların yeniden araştırılmasını ve sorumluların açığa çıkartılmasını elzem hale getirmiştir. Bu amaçla Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir komisyonun kurulması ve kamuoyunun aydınlatılması gerekmektedir.